

Revista musical catalana

Sóc afeccionat a la música que se sol dir clàssica; per això vaig rebre amb gran satisfacció l'anunci d'aquesta publicació única en català, però quan vaig voler comprar-la només va ésser possible al centre de Barcelona. A cap dels quioscos de les seves rodalies ni de cap localitat del Bages no tenen notícia de la seva existència. Això evidencia una mancança en la distribució i propagació —a dia 23 de desembre encara no ha sortit el núm. 2, corresponent a aquest mes—.

No sé si tenen dificultats econòmiques o no, però com que és probable que sigui això, demanaria que es busquessin totes les possibilitats, fins i tot recórrer a organismes públics, per poder gaudir de la seva continuïtat.

Es clara la manca d'articles i estudis sobre música clàssica que es puguin llegir als diaris, que no

siguin simples referències o petites crítiques de concerts o de funcions del Liceu.

Per això vull simplement fer destacar la necessitat que hi ha de revistes amb la cura que va demostrar el primer i per ara únic número que ha sortit d'aquesta. **Antoni Torner Cahis (Barcelona).**

AVUI 3.1.85

Divendres, al Palau
Es presentà la
«Revista Musical
Catalana»

Barcelona.— Divendres al vespre tingué lloc a la sala Lluís Millet del Palau de la Música la presentació oficial de la «Revista Musical Catalana». Va presidir aquest acte el director general de Cinema, Teatre i Música, Jordi Maluquer, i hi van intervenir el president de l'Orfeó Català i del Consorci del Palau, Fèlix Millet, Pere Artís, cap de redacció, i el director de la revista, Jaume Comellas. La musicòloga Montserrat Albet pronuncià una breu conferència en la qual va fer un concís recorregut històric per l'esmentada revista en la seva primera època.

Arvi 18-XI-84

Próxima realización de una encuesta sobre la situación de la música en Barcelona

Una encuesta para conocer la situación musical en Barcelona va a ser llevada a cabo por Revista Musical Catalana. En la misma se incluyen preguntas acerca de datos personales (edad, estudios realizados, situación profesional), conocimientos musicales (instrucción musical y práctica de algún instrumento) y vinculación al mundo musical (socio, abonado o seguidor de actividades de entidades musicales, asistencia a conciertos, interés por el fenómeno musical y número de discos que se poseen).

También se hacen preguntas relativas a opinión sobre aspectos concretos del mundo musical, preferencias, seguimiento musical (emisiones de radio y televisión, publicaciones, opinión sobre la función de la crítica), opinión sobre los ciclos musicales, aspectos docentes y formativos, iniciativas privadas, aspectos institucionales y opciones de futuro.

Por otra parte, se intenta resucitar la Festa de la Música Catalana, que tuvo nueve ediciones entre 1904 y 1922, y que desapareció por el golpe de Estado de Primo de Rivera. Fueron presidentes del certamen Felip Pedrell, Antoni Nicolau, Claudi Martínez Imbert, Joan Manén, mossèn Lluís Romeu y

Kurt Schindler. La dotación de los premios corría a cargo de las corporaciones locales, entidades culturales, religiosas y patrióticas, así como de particulares.

A las dos iniciativas anteriores cabe añadir otras dos, asimismo patrocinadas por Revista Musical Catalana: sendos concursos internacionales de composición y de ensayo, respectivamente. Las obras premiadas en el Concurs Internacional de Composició serían estrenadas por la Orquesta de Cambra del Palau de la Música Catalana. En cuanto a los ensayos premiados, serán publicados en la Revista Musical Catalana. Se propone que tanto partituras como ensayos, en esta primera edición, sean presentados antes del 31 de julio de 1988, con jurados que se conocerían por entonces.

En cuanto a la propia publicación, Revista Musical Catalana permanece estabilizada en 2.500 ejemplares por número y el número de suscriptores es de unos mil cuatrocientos. Existe la intención de mejorar, revitalizar y potenciar al máximo la publicación, para lo cual ya se han hecho los estudios pertinentes.

J. G. M.

| *Revista musical*

Molt agraït* per la vostra carta a la *Bústia* del 9 de juny. Si és cert que en les vostres publicacions no heu discriminat mai ni els Amics de l'Òpera ni la Simfònica del Vallès (i no en dubto pas) us en demano disculpes. La persona que m'indicà que fes la carta a la *Bústia* —subscriptora de la vostra revista—, devia anar mal fixada, i com que aquesta ja és la segona vegada que això em passa amb escrits meus a la secció *Bústia* per indicació d'altres persones, voldria que se sabés, per allò del lògic descrèdit. També voldria que se sabés que el meu escrit el vaig fer a títol individual, en cap cas en nom dels Amics de l'Òpera. **Joan-Bpta. Pardell i Garroset** (*Sabadell, Vallès Occidental*).

Avui 21.6.87

Revista Musical de Catalunya

Com tothom sap, l'entitat sabadellenca Amics de l'Òpera, a part de representar òpera al Teatre Municipal de Sabadell —anomenat el segon teatre d'òpera de Catalunya— ha fundat l'Orquestra Simfònica del Vallès, la qual ha aconseguit l'èxit arreu —àdhuc a Montserrat. Però es veu que la *Revista Musical de Catalunya* no s'ha assabentat encara que existeixen ambdues societats legalment constituïdes, puix ni una sola lletra els ha estat dedicada en cap dels seus números, malgrat que els Amics de l'Òpera s'han atipat de convidar-los.

Malgrat la petonesa dels Amics de l'Òpera i de la Simfònica del Vallès, m'estranya molt que entre el que han dit a la ràdio, la premsa i la televisió sobre aquest tema i la potència sonora de l'orquestra en qüestió no hagi arribat l'afer al suprem de la música.
Joan-Bpta. Pardell i Garroset (*Sabadell, Vallès Occidental*).

AUVI - 4-6-87

La Revista Musical

Faig referència a la carta publicada en aquest diari el dia 4 de juny, firmada pel senyor Joan Baptista Pardell i Garroset, en la qual s'assenyala que la Revista Musical Catalana mai no ha parlat ni de l'Orquestra Simfònica del Vallès ni d'Amics de l'Opera de Sabadell.

En aquest sentit em plau comunicar a l'esmentat senyor Pardell que les seves afirmacions són totalment errònies, tant pel que fa a un ens com a l'altre, perquè la Revista Musical Catalana ha anat fent referència a ambdues iniciatives de manera continuada i a més en termes favorables. I això es pot demostrar per mitjà del seguiment puntual de la publicació esmentada.

Jaume Comellas, director de la R.M.C. (Barcelona).

Avui 9-6-87

Revista Musical Catalana

Responc a les cartes publicades al seu diari, signades pel senyor Torner Cahi, de Manresa, i Font i Guillaú, de Terrassa, en les quals es fa referència a la "Revista Musical Catalana", del consell editorial de la qual jo sóc president.

D'entrada, lamento molt que hom hagi acusat la manca de número 1 de la nostra revista als llocs de venda de Manresa i comarca. La causa d'això ha estat que aquest primer número s'exhaurí ràpidament arreu de Catalunya.

De cap manera no ha d'interpretar-se com una falta de voluntat per part nostra pel que fa a la difusió de la publicació. Ben altrament, i en la mesura que ens ho permeten les disponibilitats del tiratge, la "Revista Musical Catalana" pretén d'arribar, i de fet hi arriba, a les poblacions i llocs de venda més importants del país, en un esforç per projectar arreu el batec de tota la vida musical catalana.

Semblantment, els criteris editorials són amplis per a fer-se

ressò de tota l'activitat musical que es promou i té lloc a casa nostra, sense cap mena de discriminació i defugint tota intenció de tipus centralista.

Aquesta és una de les fites que ens hem traçat d'una manera irrenunciable i que crec que estem complint ben fidelment. **Fèlix Millet, president del consell editorial (Barcelona).**

Montserrat Caballé

Dimecres 27 de febrer, l'Albert Abril em donà la pauta per a abonar la seva opinió.

Considero que vàreu pecar de moderat (com ara es diu) tot i que molts s'esglaïaran en comprovar que heu gosat tocar la diva per criticar-li la seva minsa catalanitat.

El senyor Abril es referia (ho explico per qui no va llegir el seu article) a la nul·la disposició de la nostra soprano a incloure en el seu recital a la Casa Blanca encara que només hagués estat una sola cançó catalana. Però la senyora Caballé s'estimà més complaure els suggeriments de la senyora Reagan.

Recordo que en una altra ocasió, actuant també a l'estranger, no podria dir on, en aquest moment, un grup de catalans li

varen demanar que cantés alguna cançó catalana, cosa a la qual respongué que si ho hagués sabut hi hauria anat preparada, car llavors no duia cap partitura catalana. Com diu l'articulista, delícios!

Quantes vegades me n'he dolgut, d'aquesta actitud absurda de la Caballé. Tal volta creu que actuant així, sense fer costat als altres nostres catalans universals, serà més important?

Quina oportunitat més fabulosa per a pregonar amb orgull, per mitjà de la seva portentosa veu, la nostra estimada música! Si el mestre Toldrà aixequés el cap, quina pena en tindria! Si l'Apel·les Mestres també pogués fer-ho, quin desencís! I tants d'altres.

I consti que jo n'era en un temps gran admiradora, com a amant de l'òpera que sóc. **Cristina Bardaji i Duran (Salàs del Pallars, Pallars Jussà).**

Totes les cartes adreçades a la Bústia de l'AVUI —encara que es publiquin amb pseudònim— han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça i número del carnet d'identitat.

Així mateix, cal que siguin escrites a màquina i que la seva extensió no superi les trenta línies a doble espai.

En cap cas no es mantindrà correspondència sobre les cartes adreçades i no publicades ni tampoc seran retornades als seus autors.

Avui 19-3-85

Aren 7-XI-84

Barcelona
**Apareix la
«Revista
Musical
Catalana»**

Barcelona.— Amb motiu de la inauguració de la temporada del Liceu, ha aparegut el primer número de la «Revista Musical Catalana», de periodicitat mensual. Aquesta publicació es presenta com a segona època, ja que es tracta de la continuació de la que es va publicar al periòde 1904-1936, com a butlletí de l'Orfeó Català. La iniciativa de la represa de la «Revista Musical Catalana», sorgí del si del mateix Orfeó Català i ha estat assumida pel consorci del Palau de la Música i el consorci del Gran Teatre del Liceu, que s'han constituït en editors, té com a cap responsable Fèlix Millet Tusell, president del primer d'aquests consorcis i de l'Orfeó Català.

«Revista Musical Catalana» fou en el curs de la seva primera època una publicació d'una gran altura pel que fa al seu contingut, van col·laborar-hi, amb el seu creador Lluís M. Millet, ensems fundador i pare de l'Orfeó Català, els noms més importants de la musicologia catalana del moment. Des de Pedrell a mossèn Higiní Anglès, passant per Josep Subirà, Francesc Pujol, Joan Llongueras, Blanca Selva, Carreras i Bulbena i d'altres. També figures de fora, del relleu de Wanda Landowska i Albert Schweitzer. A l'època que comença ara, la «Revista Musical Catalana», pretén continuar mantenint una atenció concreta al camp de la musicologia.

Al primer número, s'hi ofereix un ampli dossier dedicat a l'òpera, amb especial esment per al món del Liceu, un article sobre Bernstein, mentre que tres articles honoren la figura de Manuel Valls, compositor, escriptor i crític musical barceloní, mort ara fa poc. També s'hi ofereixen diverses seccions fixes, informacions diverses, etc.

Portada del primer número de la renacida «Revista Musical Catalana».

Reaparece la «Revista Musical Catalana»

BARCELONA. — Acaba de aparecer el número 1 de la «Revista Musical Catalana», una publicación nacida en 1904 que dejó de aparecer en junio de 1936 y que ahora resucita un equipo de personas vinculado al mundo de la música. «Revista Musical Catalana» es la publicación de más larga vida de todas las creadas en el ámbito catalán. Duró 30 años, editó 390 números y gozó de los favores de un público adicto.

Ahora, bajo la dirección de Jaume Comellas y los auspicios del Orfeó Català, la publicación inicia una segunda fase, que en varios aspectos varía respecto de la primera: por ejemplo, el tono general de los artículos será menos musicológico. Al parecer, la revista cuenta con 3.000 suscriptores fijos para un período de dos años y el resto del tiraje espera venderlo a través de circuitos tales como el Liceo, el Palau, los quioscos o algunas revistas especializadas. El primer número está dedicado a la ópera, «la gran fiesta recuperada» y trata temas como «Manuel Valls, el récord perdurable» o «L. Bernstein El mite americà al Palau». El segundo número intentará abrir un debate sobre qué se entiende por música catalana; cada número tratará pues en profundidad de un tema central. Se espera que los consorcios del Palau de la Música y del Gran Teatro del Liceo funcionen como fondos de reserva frente a posibles déficits.

Después de un período de dos años, podría pasar a hacerse cargo de la revista el Orfeó Català.

Componen el consejo editorial de «Revista Musical Catalana» nombres tales como los de Montserrat Albert, Roger Alié, Josep Casanovas, Gregori Estrada, Enric Gispert, Joan Guinjoan, Carles Guinovart, Antoni Marí, Oriol Martorell, Xavier Montsalvatge, Santi Riera, Maria Ester Sala.

REVISTA
MUSICAL CATALANA

Butlletí mensual del ORFEO CATALÀ

Any I

Janer de 1904

Núm. 1

PER QUÈ?

Quina raó d'existència tenien aquestes pàgines? Per què sortia nostra Revista? Perquè l' desenvolupament de vida, i com l'Orfeu Català la té vigí, gràcies a Déu, necessita nous mitjans d'expressió, manera de desenvolupar aquesta vida engendra- da ab l'amor i l' sentiment de la música i ab l'amor i l' sentiment de les coses de la terra, que són coses nostres fins arriben a l'ànima.

Cantant havent fins ara expandit goiosament aquest amor i aquest sentiment, i cantant sempre l'havem de conservar i enconar a tots els propòsits: però així com dels bons instants no n'hi ha prou per a una bona persona, sinó que cal, però que no deguerim, que l'entiment vegi i entengui son fonament necessari en la Veritat eterna, així en tota cosa, la consciència, el coneixement racional de dita cosa la fa veure més clara, no n'hi és més la transcendència, i l'imaginació i l' sentiment prenen més alta volada i descobren canins més lluminosos.

Per això aquesta publicació nostra volent que sigui una cosa de nosaltres, l'Orfeu Català, dels gèneros que contenen, sa història, sa forma: la veu que després de l'Orfeu Català a la literatura i a la bibliografia musical, que n'ajuda a formar consciència de la que deu ésser la música veritablement catalana.

Y si n'hi ha de l'Orfeu, Mare de Déu! Garbeu tota esta fer. Comencem per examinar lo que hi ha fet en quant a la lleu, vuy dir la cançó popular, i venim que de la part literaria prou n'hi ha una bona mostra de publicada merces a n'aquells vidents mestres del renaixement literari de Catalunya, en Milla y Fontanals,

l'Agelló, en Pelay y Briz, en Bertrán y Bosc... Però en ses publicacions de cançons de la terra hi trobarem, en una escassa tomatada; en l'altre, l'atenció completa de las melodias; en l'altre, que conte melodias abundants, moltes d'elles cançons escrites tant inconscientment que a voltes ni tenen solta i encara que es sent que n'hi ha l'harmonia d'ella de las cançons s'encomana a n'alguna música de bon temperament com l'Altó, que ab son quadern de cançons armoniosas ha purificat una mica l'ambient musical i n'ha donat una mica d'espurneja de tant en tant d'aquí i d'allà, en reculls més o menys importants, tot lo que s'ha fet no arriba ni de molt a lo que mereix nostra cançó, ni a lo que necessita l'actual joventut musical, però que i bon època de la cançó de la terra l'Orfeu Català ten propi.

Així aquestes pàgines podran servir per estudi de la nostra cançó, donant a conèixer, mostrar i fins col·leccions recerques, cercant sa història, sa vinculació ab las d'altres països, las modalitats i rimas que las caracterizan, i tantes para estudiar l'assimilació en las obres antigas i modernas de nostra terra, que n'ha feten pas y son ben notades las que n' són purificades.

Mes la música moderna no s'ha sol de melo- dia: té un topege complex, riquíssim, que sa començament a reixir l'Orfeu Català fa uns deu anys, y que no podem pas deixar d'estimar. Y veus aquí que aquesta cosa nova que s'en diu armonia va creixent i creixent, i s'en diu armonia, i s'en diu modernitat, i s'en diu, gradualment, evolucionant segons l'esperit de las epocas y segons el medi ambient dels llocs, països y zones. Y veus aquí la tradició artística, aquella

Any XXXIII JUNY 1936 Núm. 390

Revista Musical Catalana

Butlletí mensual de l'Orfeu Català

EVOCACIONS D'ART

VI

a Robert Gerhard

Músiques modernes, músiques
antigues... Música!

Fa tan poc temps que, aquí mateix, hem pogut fruit d'una garlanda de concerts integrats alternativament per músiques de l'hora present i músiques florides en segles pretèrits, que no sabríem defugir de contemplar amb delectació l'única Música, aquella que, una vegada més, ara, ha posat de manifest la seva perdurable existència.

La gran delectació, precisament, que penetra i perdura en l'ànima contempladora quan aquesta, atent i sensible, presència manifestacions artístiques dels diferents moments de l'existència terrenal, és l'evidència de la fonamental i definitiva Unitat que engendra, presideix, lliga i glorifica per a sempre totes les veritables activitats artístiques, per molt variades i adhuc exteriorment oposades que puguin semblar a una percepció superficial i fragmentària.

L'Art, certament, es desenvolupa però, en realitat, no canvia. No canvia i no pot canviar, perquè neix d'unes mateixes necessitats i no pot utilitzar, en síntesi, sinó materials d'una mateixa naturalesa. Així, en definitiva, no pot existir sense tenir una mateixa, única, finalitat.

Es desenvolupa. No pot ésser altrament, tota vegada que és vivent, i donat que les facultats de l'home, essent limitades, no poden abastar el tot del tot, ja que som impotents a copsar el tot de res.

Primer i último números de la etapa anterior. A la derecha, portada del número actual

Reaparece la "Revista Musical Catalana",
que dejó de publicarse en junio de 1936

Quiere ofrecer la visión catalana y en catalán del fenómeno musical

En lo que supone una nueva etapa, aunque partiendo otra vez del número 1, reaparece este mes la "Revista Musical Catalana", antaño ligada al Orfeo Català. Se trata de una publicación mensual, en cuatricromía, con una tirada inicial prevista de cinco mil ejemplares y un precio de 250 pesetas.

La revista tiene como director a Jaume Comellas, a Lluís Millet de subdirector, Pere Artís de redactor jefe y Mariona Sagarra de coordinadora. El Consejo Editorial está integrado por Félix Millet (presidente), Montserrat Albet, Roger Alier, Josep Casanovas, Gregori Estrada, Enric Gispert, Joan Guinjoan, Carles Guinovart, Antoni Mari, Oriol Martorell, Xavier Montsalvatge, Santi Riera y M.ª Ester Sala. La edición corre a cargo de los Consorcios del Palau y del Liceu.

Surge esta publicación de la fusión de dos proyectos, el uno vinculado al Orfeo Català y el otro ajeno a él. Entre ambos se aporta la infraestructura necesaria, por un lado, y la independencia de criterios, por otro. "Lo importante es sumar esfuerzos", afirma Pere Artís. "La revista no es portavoz de nadie", tercia Jaume Comellas. "Somos conscientes de las expectativas suscitadas, el proyecto ha sido bien recibido y hemos de responder a esa confianza."

Si bien las aportaciones de los consorcios serán una ayuda importante, la financiación básica de "Revista Musical Catalana" dimanará de la publicidad y las suscripciones. Se trabaja en la red de corresponsales (Madrid, París, Alemania...) y la actividad musical de las comarcas catalanas quedará debidamente recogida. En su primera época —la publicación catalana de

más duración que ha existido—, la revista tuvo vida de 1904 a junio de 1936, en que la guerra civil obligó a su suspensión. "El hecho de su creación respondía a la dinámica propia de una entidad con una gran vitalidad. Recordemos que aquel mismo año se adquirían los terrenos para la construcción del Palau, y el Orfeo daba audiciones de primera magnitud. La colección de la revista es hoy una fuente inagotable de datos y noticias, y en ella encontramos las firmas más prestigiosas de la época, nacionales y extranjeras", declara Pere Artís.

"El Orfeo Català —afirma Artís—, al reemprender sus actividades, formuló reiteradamente y por escrito su deseo de volver a publicar la revista cuando las circunstancias lo permitieran. Con la constitución de los consorcios del Palau y del Liceu pareció llegado el momento de madurar la idea. Y fruto de una etapa de estudios se hizo posible la segunda etapa de la revista, que indica un enlace con la época pretérita."

El contenido

"Vamos a cubrir un vacío evidente en el mercado —añade Comellas—, salimos con un propósito de servicio musical, en un intento de completar lo ya existente desde una visión catalana y en catalán. En su primera época la revista tenía un contenido sobre todo musicológico. Hoy hemos de hacerla más bien de divulgación, de comunicación musical en el sentido más amplio de la expresión." Más del cincuenta por ciento de la publicación estará dedicado a la llamada música clásica o culta, pero también habrá eco del jazz, de la música pop, del ballet, de

la música coral y para còbala, de la canción... El "fenómeno musical vivo", en definitiva.

Alrededor de un tema central o "dossier" habrá otros dos temas principales, en los que privará la actualidad en un sentido genérico. El resto de cada número obedecerá a la más absoluta actualidad. Están previstas secciones de humor, de entrevistas en profundidad, de opiniones contrastadas de músicos con creadores no músicos, una especie de "cuestionario Proust" musical, discografía, bibliografía, tecnología del sonido, musicología... "Hay mucha gente que tiene cosas que decir en la música y no las dice porque no dispone del instrumento. Nuestra revista puede ser el cauce".

Pere Artís afirma que, al constituirse el Consejo Editorial, dentro de una composición ecléctica de especialistas en diversas materias y con distintos niveles generacionales, se quiso una vinculación expresa con el mundo universitario (músicos y no músicos). En cuanto al tema de la crítica, aclara Comellas que se busca más de una precrítica o un debate alrededor de un hecho musical que una crítica en el sentido admitido.

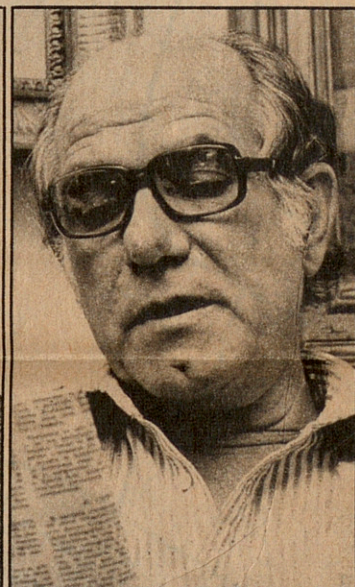
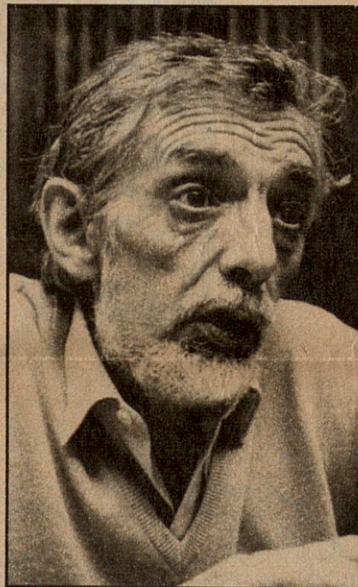
"Lo de 'Revista Musical Catalana' no debe inducir a error —apostilla Artís—; es un nombre que heredamos y no quiere decir revista circunscrita al ámbito catalán, sino a la visión catalana del fenómeno musical". Y añade Artís: "La aparición de la revista no es una acción aislada, sino una pieza más dentro de la órbita de acción global del Palau y del Orfeo en esta etapa de revitalización que se trata de conseguir con el centenario del Orfeo ya próximo".

JOSE GUERRERO MARTIN

l'òpera
la gran festa recuperada

MANUEL VALLS

El record perdurable

L. Bernstein
el mite americà
al Palau

Butlletí de l'Orfeu Català

253

Obituari

Concepció Supervia.—No havent pogut fer-ho per manca d'espai en els darrers números, dediquem ara un record a la famosa cantant catalana C. Supervia, que morí a Londres el 30 de març passat. Mort prematura que deixà sorpresos i consternats els nombrosos admiradors de l'artista que en el transcurs de la seva carrera lírica tants èxits havia assolit arreu d'Europa i d'Amèrica.

Nascuda a Barcelona, féu els seus estudis musicals al Conservatori del Liceu, i debutà jove i plena de talent al nostre primer coliseu l'any 1912 amb l'òpera *Samsó i Dalila*. El mestre Joan Gual l'havia fet cantar abans al teatre Colón de Buenos Aires. Malgrat la seva joventut s'imposà tot seguit per l'encís de la seva veu de contralt, però d'una gran extensió, i també per la força expressiva del seu cant i la gràcia que desprèn la seva figura gentil. Després del seu debut al gran teatre del Liceu, passà a l'Itàlia i els seus èxits foren allí igualment brillants. Durant la gran guerra hi hagué un parèntesi en la seva carrera teatral. Restablerta la pau, «Conchita» Supervia cantà a Madrid i poc després comença la gran etapa de triomf de la diva catalana, singularment a Chicago i a Nova York, i, al seu retorn a Europa, a París i a Londres.

A Barcelona va fer-se sentir diverses temporades al Liceu i també al Palau de la Música Catalana. Les majors ovacions les obtingué en les òperes *Carmen* de Bizet, *El Barber de Sevil·la* de Rossini i *La italiana a Alger*, del mateix autor, que cantà al Liceu el 1928. El mateix any, la Supervia es féu sentir al Palau de la Música Catalana en un recital organitzat pels Concerts Baus. En 1931 era novament admirada al Palau en dos concerts, en els quals interpretà bon nombre de cançons catalanes dels autors més significats en aquest gènere, i reeixí d'una manera particular en la interpretació del rondó de *La Cenerentola*, òpera de Rossini que havia constituït un dels seus més grans èxits als teatres de més renom de l'estranger.

El nom de Concepció Supervia haurà de consignar-se al costat dels més il·lustres que figuren en la història de l'art del cant. Els discos impressionants per tan privilegiada veu, ens permetran d'admirar encara les excel·lències de l'eminent cantant.

Oriol Martorell, Joan Guinjoan i Xavier Montsalvatge, tres de los componentes del Consejo Editorial de la reaparecida "Revista Musical Catalana". Abajo, noticia del fallecimiento de la eximia soprano Concepció Supervia, reproducida tardíamente en uno de los números de la anterior etapa. Dentro de una composición ecléctica de especialistas en diversas materias y con distintos niveles generacionales, se ha querido en esta reaparición una vinculación expresa con el mundo universitario

LA VANGUARDIA

a través de su servicio

ha programado a precios especiales, un amplio abanico de excursiones por Tierras Catalanas, con salidas los domingos.

18 DE NOVIEMBRE

SANT MARTI SARROCA I SANT MAGI BRUFAGANYA

Salida a las 8,30 horas hacia Vilafranca del Penedès y llegada a Sant Martí Sarroca, en cuyo cerro se encuentra el castillo y templo románico que visitaremos. Después seguiremos hacia La Llacuna, para proseguir hasta Sant Magi de Brufaganya. Tiempo libre para visitar su santuario de gran popularidad en la comarca, así como sus fuentes. Continuación hasta Santa Coloma de Queralt, importante población catalana en su aspecto histórico-artístico. Almuerzo a base de:

ESCUDELLA • CARN D'OLLA • POLLASTRE AMB PRUNES • POSTRE, PA, VI I CAFE

Por la tarde, a hora convenida, retorno a Barcelona.

PRECIO POR PERSONA: 1.850 PTAS.

SUSCRIPTORES "LA VANGUARDIA" Y "CLUB DE VANGUARDIA": 1.665 PTAS.

PROXIMAS SALIDAS: DIA 25 DE NOVIEMBRE: POBLET-PRADES I ALCOVER / DIA 2 DE DICIEMBRE: PANORAMQUES DEL PUIGSACALM I EL FAR

Información y reservas: V.C. VANGUARDIA - Infanta Carlota, 104-108
MOBLESA GALERIAS: Tels. 230 30 03 - 230 32 04 - 322 41 51 BCN-29

LO QUE HAY QUE OIR
LAS CENAS DE LA DORADA

Martes a las 21,30 horas

60 AÑOS DE RADIO

Con Jorge Arandes, Charli Diego, José Luis Surroca, Marcelino Rodríguez de Castro, Iñaki Gabilondo y Juan Manuel Soriano, con Juan Castelló Rovira

SER (LaRadio)

RADIO BARCELONA

Música

En el marc únic del Palau de la Música Catalana de Barcelona, es vertebrava una nova i antiga iniciativa, la *Revista Musical Catalana*.

GUSTAU NACARINO

La 'Revista Musical Catalana', mig segle després

AGUSTÍ FANCELLI

El 1936 desapareixia, com tantes altres coses, una revista: es deia *Revista Musical Catalana*. Butlletí de l'Orfeó Català. Havia tingut una llarga vida, tan llarga que avui sembla impossible de repetir: havia nascut el 1904 i l'últim número —el 390, era de periodicitat mensual— veia la llum el juny de 1936.

Fa una certa impressió fullejar ara les pàgines d'aquell darrer número: sobta, sobretot, l'absència total de qualsevol previsió dels fets que es produirien tan sols un mes després i que posarien punt final a una llarga i enriquidora experiència musicològica que havia travessat una monarquia, una dictadura i una república.

Durant els primers mesos del fatídic 1936 la revista havia estat animada per dos fets importants en la vida musical barcelonina: el XIV Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània —que havia portat a Barcelona el gran director i filòsof de la música Ernest Ansermet i al mateix Webern— i el III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia, amb ponències, entre altres, dels musicòlegs Alfred Einstein, Curt Sachs, el pare Donostia i Higiní Anglès. Aquests dos esdeveniments havien tingut lloc la setmana del 18 al 25 d'abril i el número de maig de la revista n'era ple de comentaris, a vegades força polèmics, sobre la música escoltada durant aquells dies. El número de juny patia, per tant, de la clàssica "ressaca" després d'un període intens musicalment parlant. Hi trobem un llarg article de la pianista i pedagoga Blanca Selva (1884-1942) sobre *Músiques modernes i músiques antigues*, una notícia sobre la primera audició de l'òpera *Canigó* —adaptació escènica de

Josep Carner, música del pare Antoni Massana— signada pel músic i redactor en cap de la revista, Frederic Lliurat (1876-1956), i un encès article del pedagog Joan Llongueras (1880-1953) criticant la presentació de les deixebles de dansa de Joan Magrinyà al Teatre de l'Orfeó Gracienc.

Tanquen la publicació el veredict dels Premis Musicals de la Generalitat de l'any 1935, la convocatòria —ai!— d'aquests premis per al 1936, i les clàssiques seccions de notícies sobre l'Orfeó, els fets musicals més destacats, les convocatòries d'actes dels orfeons catalans, ressenyes de llibres i l'habitual obituari, en el qual, per cert, consta la mort de la gran cantant Concepció Supervia, esdevinguda al març de 1936, i del fabricant de pianos Ferran Chassaingne, sobre els instruments del qual s'havien format —i potser es formen encara— tantes generacions de músics.

Una llarga sèrie de noms il·lustres

La veritat és que aquest darrer número no reflectia gaire, pel que fa a la qualitat dels continguts, el que havia estat la revista des de començament de segle. Una ràpida ullada als homes i les dones que hi havien col·laborat des de bon principi donarà una idea de l'entitat de la publicació.

En primer lloc, cal citar el fundador de l'Orfeó Català i creador de la revista, Lluís Millet (1867-1941), home inquiet a qui la música catalana té tan per agrair. Al seu nom s'afegeix espontàniament el del compositor Amadeu Vives (1871-1932), director de l'Orfeó juntament amb Millet. Però l'aglutinador autèntic de la revista, des del punt de vista de la musicologia, va ser Felip Pedrell (1841-1922), de qui tants col·laboradors de la revista —començant pel mateix Millet— havien estat deixebles: Pedrell hi va publicar una sèrie

d'articles, titulats *Músics vells de la terra*, sobre músics catalans del segle XVI fins al XVIII.

Segueix una llarga llista, amb gairebé tots els noms de qui, d'una o d'altra forma, estaven vinculats al món de la música o de la cultura catalanes: Josep Rafael Carreras, Gabriel Castellà, Miquel Domènech, Vicenç Maria de Gibert, Eduard López-Chávarri, Joan Lamote de Grignon, Miquel Llobet, Lluís Bertran, Antoni Nicolau, Joaquim Nin, Antoni Ribera, Cristòfor Taltabull, el mateix Albert Schweitzer, la gran clavecinista Wanda Landowska, el lingüista Antoni Maria Alcover i també l'escriptor Josep Maria Folch i Torres, que va ser secretari de l'Orfeó durant un temps.

La guerra va interrompre l'esforç de totes aquestes persones. Hi ha l'anècdota curiosa que, durant les primeres reunions de l'Orfeó després de la contesa, es va proposar continuar redactant la revista encara que no es publicués: proposta generosa, però naturalment inviable: és difícil escriure sobre música quan s'ha de fer cua per un bocí de pa.

'Revista Musical Catalana', segona etapa

Han passat 48 anys des d'aleshores, gairebé mig segle: la *Revista Musical Catalana* torna al carrer. Naturalment, la primera pregunta que passa pel cap és si avui tenim, en el nostre panorama cultural, efectius suficients per engegar una obra d'aquella categoria. Fèlix Millet, president del Consell editorial i de l'Orfeó Català, creu que sí:

"No serà una revista tan especialitzada com la de la primera època (al llarg de l'entrevista insistirà molt que s'enceta una segona època, diferent de la primera). A Barcelona hi ha un interès musical evident: els concerts estan plens de gent jove i les localitats s'exhaureixen ràpidament. És aquest públic el que volem atraure, un públic no es-

pecialista que vol entrar en el món de la música. També hi haurà l'article tècnic, però en una proporció inferior a la de la primera època."

És cert, hi ha molt públic als concerts; malgrat tot, no podem pas dir que la música a Barcelona estigui travessant precisament una de les seves èpoques més brillants: problemes al Liceu, interrogants sobre la temporada de Pro Música al Palau... Potser no és el millor moment perquè surti una revista musical. "Els moments actuals no són bons des d'un punt de vista financer, però sí que ho són pel que fa a les programacions que, francament, han assolit un nivell de primera línia europea. A Barcelona hi ha dos consorcis, el del Palau i el del Liceu, els dos amb participació institucional, al voltant dels quals gira la part més important dels *aconteixements* musicals: els dos funcionaran com a fons de reserva per fer front als possibles déficits de la publicació fins a la seva consolidació. Aquest període de consolidació calculem que serà d'uns dos anys. Després podria passar a fer-se'n càrrec l'Orfeó Català mateix, si disposa de les suficients subvencions. Els números en tot cas s'han fet d'una forma molt prudent i els possibles déficits no suposaran un pes excessiu per als consorcis."

La *Revista Musical Catalana* espera arribar als 3.000 subscriptors durant aquest dos anys, xifra que no els sembla impossible, als seus promotors. També esperen anar consolidant la publicitat, *manà* necessari per a qualsevol continuïtat del paper imprès.

El primer número —o el 391, segons com es vulgui considerar— serà al carrer, diuen, el dia u de novembre; tindrà 64 pàgines i es vendrà a 250 pessetes (al mateix Palau, al Liceu, i també en alguns quioscs centrals); estarà dedicat a l'òpera, coincidint amb l'inauguració de la temporada del Liceu. El segon número intentarà obrir un debat sobre què s'entén per músi-

ca catalana: cada número tractarà, per tant, amb més profunditat un tema central; a part, tindrà altres seccions: de divulgació musicològica, correspondència, crítica de llibres i discos, informació comarcal, informació d'esdeveniments musicals europeus, etc.

La responsabilitat del passat

Pere Artís, coordinador de la redacció, insisteix sobre el fet *segona època*: "Som conscients que el nom de *Revista Musical Catalana* obliga molt i no voldríem caure en el mer continuïsm d'un nom il·lustre. Per això, dintre de les limitacions econòmiques en què ens hem de moure, hem creat un consell editorial on siguin representades totes les tendències i estètiques".

Un ràpid cop d'ull als noms que formen part d'aquest consell editorial: Montserrat Albert, Roger Alier, Josep Casanovas, Gregori Estrada, Enric Gispert, Joan Guinjoan, Carles Guinovart, Antoni Marí, Oriol Martorell, Xavier Montsalvatge, Santi Riera, Maria Ester Sala.

¿Hi ha tots els qui són? ¿Són tots els qui hi ha? Pere Artís opina: "És molt difícil de dir. Era clar que no podíem fer un consell editorial extensíssim, però dintre d'aquestes limitacions sí que pensem que hem representat totes les tendències, estils, vinculacions i generacions, conscients que el problema és en certa mesura insoluble".

El que és un fet, però és que la *Revista Musical Catalana* torna al carrer després de 30 anys de paraules i mig segle de silenci.

Segurament trobaríem moltes persones que, en un moment o un altre, havien pensat en la possibilitat de fer-la ressorgir però que no havien pogut tirar endavant el projecte. Les condicions no són les ideals —potser fa només dos anys eren millors—, però en tot cas és clar que no es podien esperar uns altres 50 anys més.